

Сборник съдебна практика

Дело C-266/14

**Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras (CC.OO.)
срещу
Tyco Integrated Security SL
и
Tyco Integrated Fire & Security Corporation Servicios SA**

(Преюдициално запитване, отправено от Audiencia Nacional)

„Преюдициално запитване — Социална политика — Директива 2003/88/ЕО — Защита на безопасността и здравето на работниците — Организация на работното време — Член 2, точка 1 — Понятието „работно време“ — Работници, които нямат фиксирано или обичайно работно място — Време за придвижване от мястото на живеене на работниците до първия клиент и от последния клиент до мястото на живеене на работниците“

Резюме — Решение на Съда (трети състав) от 10 септември 2015 г.

1. *Социална политика — Защита на безопасността и здравето на работниците — Директива 2003/88 относно някои аспекти на организацията на работното време — Работно време — Понятие — Работници, които нямат или нямат повече фиксирано или обичайно работно място — Време за придвижване от мястото на живеене на работниците до първия клиент и от последния клиент до мястото на живеене на работниците — Включване*

(член 2, точка 1 от Директива 2003/88 на Европейския парламент и на Съвета)

2. *Социална политика — Защита на безопасността и здравето на работниците — Директива 2003/88 относно някои аспекти на организацията на работното време — Приложно поле — Възнаграждение — Изключване*

(член 7, параграф 1 от Директива 2003/88 на Европейския парламент и на Съвета)

1. Член 2, точка 1 от Директива 2003/88 относно някои аспекти на организацията на работното време трябва да се тълкува в смисъл, че при обстоятелства, при които работниците нямат фиксирано или обичайно място на работа, времето за придвижване, което тези работници ежедневно прекарват от мястото, където живеят, до определените от техния работодател първи клиент и от последния им клиент до дома си, представлява „работно време“ по смисъла на тази разпоредба.

Всъщност Съдът е постановявал многократно, че член 2, точка 1 от Директива 2003/88 определя понятието „работно време“ като всеки период, през който работникът е на работа на разположение на работодателя и изпълнява своята дейност или задължения в съответствие с

националното законодателство и/или практика, и че това понятие трябва да се разбира в отграничение от почивката, като двете взаимно се изключват. В този контекст посочената директива не предвижда междинна категория между периодите на работно време и на почивка.

Най-напред, що се отнася до първия съставен елемент на понятието „работно време“, според който работникът трябва да изпълнява своята дейност или задължения, придвижванията на работници, които след решението на работодателя им да закрие регионалните офиси нямат фиксирано или обичайно място на работа, за да отидат до определените от техния работодател клиенти, са необходимият инструмент за изпълнението на техническите услуги от тези работници при тези клиенти. Освен това преди закриването на посочените офиси работодателят е считал за работно време придвижванията на своите работници от регионалните офиси до първия клиент и от последния клиент за деня. Невземането предвид на тези придвижвания би довело до това работодател да поиска единствено времето, прекарано в извършването на съответната дейността при клиентите, да спада към понятието „работно време“ по смисъла на член 2, точка 1 от Директива 2003/88, което би довело до изопачаване на това понятие и би осуетило целта за защита на безопасността и здравето на работниците.

По-нататък, що се отнася до вторият съставен елемент на посоченото понятие, според който работникът трябва да е на разположение на работодателя през работното време, решаващ фактор е фактът, че работникът е длъжен да присъства физически на определено от работодателя място и да е на негово разположение, за да може в случай на нужда незабавно да извърши необходимите престации. По този начин, за да може да се счита, че работник се намира на разположение на своя работодател, той трябва да е поставен в положение, в което е правно задължен да се подчинява на указанията на работодателя си и да упражнява дейността си за него. Обратно, възможността за работниците да управляват своето време без големи ограничения и да се посветят на собствените си интереси, е обстоятелство от естество да покаже, че посветеното време не представлява работно време по смисъла на Директива 2003/88. В конкретния случай въпросните работници са длъжни, при придвижванията до първия клиент и от последния клиент за деня, да спазват указанията на техния работодател, който може да промени реда на клиентите или да отмени или добави посещение.

Що се отнася до третия съставен елемент на понятието „работно време“, според който работникът трябва да е на работа през разглежданото време, ако работник, който вече няма фиксирано място на работа, извършва своите задължения по времето на придвижването към или от клиент, той трябва да се счита и за намиращ се на работа по времето на този маршрут. Всъщност, при положение че придвижванията са неразделна част от качеството на работник, който няма фиксирано или обичайно работно място, работното място на подобни работници не може да бъде сведено до местата на физическо присъствие на тези работници при клиентите на техния работодател.

(вж. т. 25, 26, 30, 32, 33, 35—39, 43 и 50 и диспозитива)

2. Вж. текста на решението.

(вж. т. 48)